

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:320

av **Edward Riedl (M)**

Valhemligheten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur vi kan stärka valhemligheten i de svenska allmänna valen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En central utgångspunkt i det svenska demokratiska systemet är att vi värnar om valhemligheten. Regeringsformen 3 kap. 1 § säger: ”Riksdagen utses genom fria, hemliga och direkta val.” Valhemligheten innebär att väljare ska kunna känna sig helt trygga i att det inte går att identifiera vem eller vilka man lägger sin röst på vid allmänna val och att man inte heller har någon redovisningsskyldighet för detta. Det finns en bred politisk enighet kring att detta är en betydelsefull grundstomme för att värna och skapa legitimitet för vårt demokratiska system.

Det system väljare möts av i vallokalerna idag bygger mer på hur det traditionellt sett ut än vad som praktiskt vore mest lämpat för att skydda valhemligheten. Väljare plockar idag valsedlar inför öppen ridå i våra vallokaler. Detta upplägg försvårar möjligheten att dölja vilken valsedel man tar. Det är vanligt att väljare plockar på sig ett antal valsedlar från olika politiska partier för att på så sätt skapa en dimridå kring vilket parti man kommer lägga sin röst på. Det bör inte krävas ett aktivt agerande av detta slag från väljarens sida för att skydda valhemligheten. En utredning från 2016 föreslog att valsedlarna ska placeras innanför valskärmar i valet 2018 och därigenom förenkla processen om att hemlighålla vilket parti man röstar på. Väljarna hade i och med detta erbjudits ett starkare skydd för valhemligheten men utredningens förslag avsågs. Det är därför viktigt att nya lösningar ses över för att stärka valhemligheten.

Demokratin syftar till att förverkliga folkviljan. Därför måste väljarna kunna uttrycka sin vilja så fritt som möjligt utan att frukta påtryckningar från staten, politiska partier, andra medborgare eller familjemedlemmar. Vikten av att alla väljare ska kunna rösta fritt och hemligt ska därmed inte underskattas.

Edward Riedl (M)